

VERSLO SUBJEKTŲ APKLAUSA

Lietuvos įmonių apklausa
2013 m. gruodžio 10 – 22 d., N = 700

Tyrimas atliktas
Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos
užsakymu

Vilnius - 2013

1. Tyrimo metodika

- ◆ **Tyrimo laikas:** 2013 m. gruodžio 10 – 22 d.
- ◆ **Respondentų skaičius:** N = 700
- ◆ **Tyrimo objektas:** verslo įmonės
- ◆ **Apklauso būdas:** telefoninis interviu
- ◆ **Atrankos metodas:** tikimybinė atranka iš įmonių katalogo
- ◆ **Apklausa vyko:** visoje Lietuvoje
- ◆ **Statistinių paklaidų, esant skirtingiems rezultatams, dydžiai:**

	%	%	%	%	%	%	%	%	%
	3	5	10	15	20	25	30	40	50
	97	95	90	85	80	75	70	60	50
N									
100	3.4	4.4	6.0	7.1	8.0	8.7	9.2	9.8	10.0
200	2.4	3.1	4.2	5.0	5.7	6.1	6.5	6.9	7.1
300	2.0	2.5	3.5	4.1	4.6	5.0	5.3	5.7	5.8
400	1.7	2.2	3.0	3.6	4.0	4.3	4.6	4.9	5.0
500	1.5	1.9	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.4	4.5
750	1.2	1.6	2.2	2.6	2.9	3.2	3.3	3.6	3.7

- ◆ **Rezultatai yra lyginami su 2011 m. ir 2012 m. gruodžio mėn. vykusių verslo įmonių apklausų rezultatais**

◆ Apklaustų įmonių struktūra

• Regionas:

Vilniaus	37%
Kauno	26%
Klaipėdos	16%
Šiaulių	12%
Panevėžio	9%

• Pagrindinė veikla:

Ne maisto produktų gamyba/ prekyba	39%
Transportas	11%
Statyba	11%
Maisto produktų gamyba/ prekyba	10%
Finansinės paslaugos	6%
Rekreacinės paslaugos	3%
Energijos tiekimo paslaugos	2%
Turizmo paslaugos	1%
Kita	16%

• Darbuotojų skaičius:

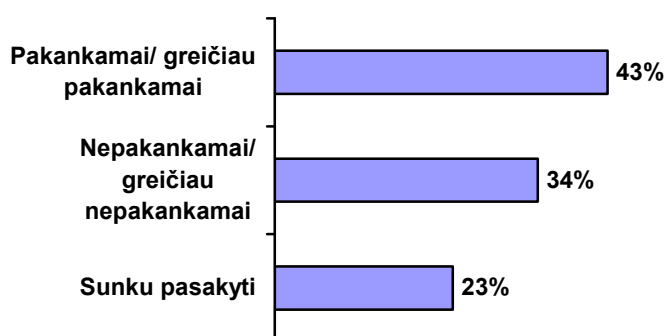
1 – 9	52%
10 – 49	37%
50 – 250	9%
251 ir daugiau	1%

4. Tyrimo rezultatai

4.1. Vartotojų teisių gynimo būklė Lietuvoje

Pirmasis klausimas anketoje įmonių atstovams buvo apie vartotojų teisių gynimo būklę Lietuvoje. Šis klausimas buvo pateiktas jau trečią kartą.

1 pav. Jūsų manymu, ar pakankamai, ar nepakankamai Lietuvoje yra ginamos vartotojų teisės?

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Pakankamai/ greičiau pakankamai	32%	40%	43%
Nepakankamai/ greičiau nepakankamai	51%	40%	34%
Sunku pasakyti	17%	20%	23%

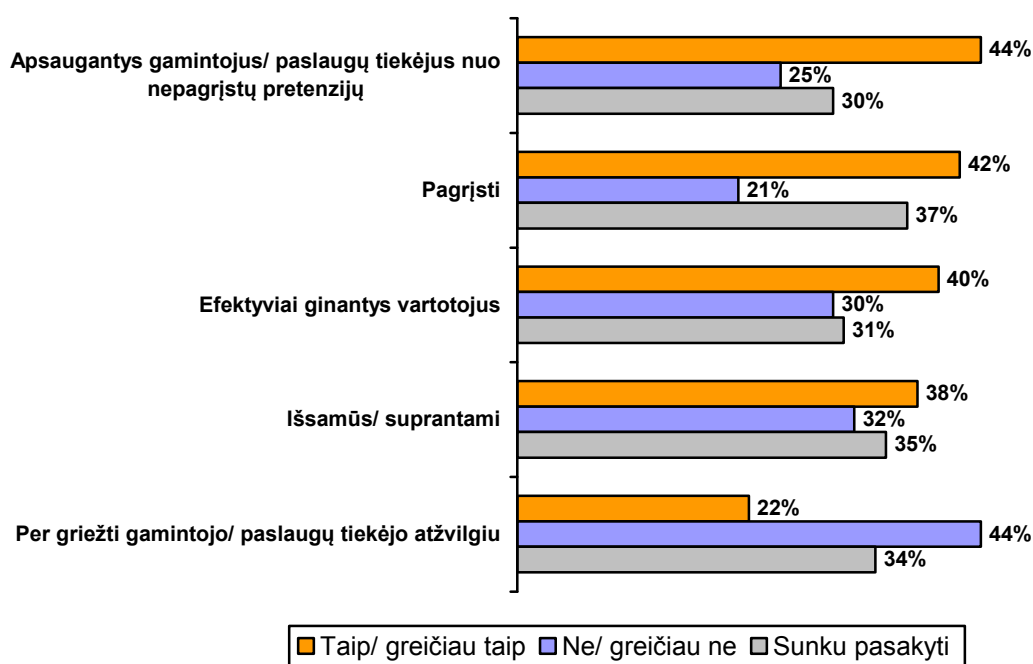
Teigiamai vertinančių vartotojų teisių gynimą yra daugiau - 43% , negu vertinančių neigiamai - 34%. Rezultatas yra geresnis, negu 2011 m. ir 2012 m. (teigiamų vertinimų atitinkamai buvo 32% ir 40%).

Lyginant su gyventojų apklausos rezultatais (31% vartotojų teisės ginamos gerai, 19% - blogai, 50% - neturi nuomonės), galima matyti, kad verslininkai dažniau turi nuomonę šiuo klausimu ir geriau vertina vartotojų teisių apsaugos būklę Lietuvoje.

4.2. Teisės aktų vertinimas

Įmonių atstovų buvo klausiama, ar vartotojų teises reglamentuojantys teisės aktai yra išsamūs ir suprantami, pagrįsti, efektyviai ginantys vartotojus, apsaugantys gamintojus/ paslaugų teikėjus nuo nepagrįstų pretenzijų. Taip pat buvo klausiama, ar šie aktai nėra per griežti gamintojo/ paslaugų tiekėjo atžvilgiu.

2 pav. Jūsų nuomone, ar teisės aktai, reglamentuojantys vartotojų teisių apsaugą, yra:

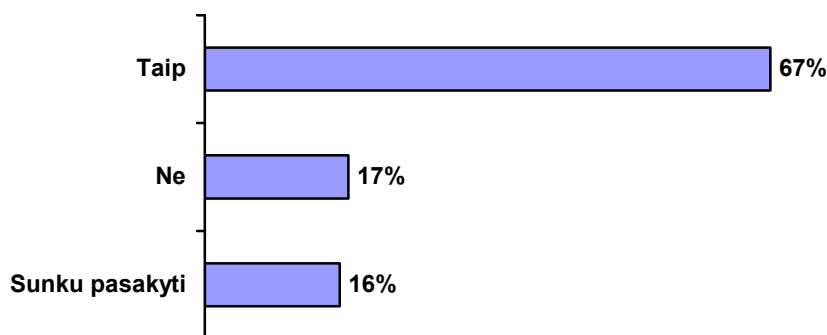
Pritarimas teiginiams apie teisės aktus, reglamentuojančius vartotojų teisių apsaugą: atsakymai taip/ greičiau taip.

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Apsaugantys gamintojus/ paslaugų tiekėjus nuo nepagrįstų pretenzijų	31%	26%	44%
Pagrįsti	30%	35%	42%
Efektyviai ginantys vartotojus	29%	31%	40%
Išsamūs/ suprantami	-	-	38%
Suprantami	30%	38%	-
Išsamūs	27%	36%	-
Per griežti gamintojo/ paslaugų tiekėjo atžvilgiu	24%	18%	22%

2013 m. anketoje buvo apjungtos alternatyvos „išsamūs“ ir „suprantami“. Teigiamai šią poziciją įvertino 38% apklaustųjų. 2012 m. poziciją „suprantami“ pasirinko 38%, o „išsamūs“ - 36%, t.y. per metus pokyčių praktiškai neįvyko. Daugiausia 2013 m. buvo pritariama, kad teisės aktai apsaugo gamintojus/ paslaugų tiekėjus nuo nepagrįstų pretenzijų - 44% (2012 m. tokių buvo 26%). Antroje vietoje – teiginys, kad teisės aktai yra pagrįsti - 42% (buvo 35%). Padaugėjo teigiančių, kad teisės aktai efektyviai gina vartotojus - 40% (buvo 31%). Tik nedaugelis - 22% - respondentų nurodė, kad teisės aktai yra per griežti gamintojo/ paslaugų tiekėjo atžvilgiu (buvo 18%).

4.3. Verslo subjektų veikla ginant vartotojų teises

3 pav. Ar manote, kad vartotojų teisių įgyvendinimas skatina sąžiningą konkurenciją tarp verslininkų?

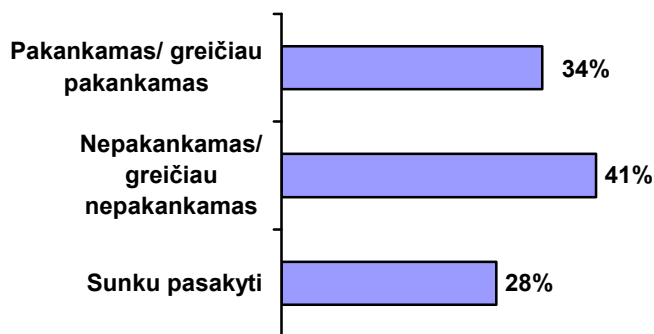

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Taip	64%	60%	67%
Ne	21%	19%	17%
Sunku pasakyti	15%	21%	16%

Dauguma respondentų nurodė, kad vartotojų teisių įgyvendinimas skatina sąžiningą konkurenciją - 67%. Prieš metus tokių buvo 7 procentiniais punktais mažiau - 60%. Įvairiuose regionuose ir įvairaus verslo profilių grupėse rezultatai skiriasi neesmingai.

Verslininkai buvo kritiškesni, kai buvo kalbama apie verslo subjektų ir valstybės institucijų bendradarbiavimą vartotojų teisių apsaugos klausimais.

4 pav. Jūsų nuomone, ar pakankamas, ar nepakankamas verslo subjektų ir valstybės institucijų bendradarbiavimas vartotojų teisių apsaugos klausimais?

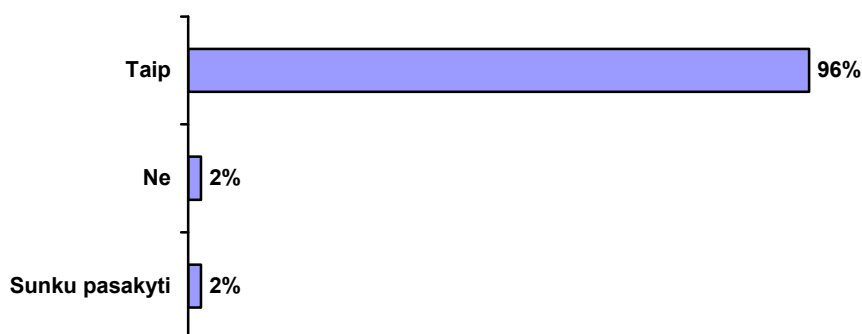

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Pakankamas/ greičiau pakankamas	23%	27%	34%
Nepakankamas/ greičiau nepakankamas	57%	52%	41%
Sunku pasakyti	20%	22%	28%

34% respondentų mano, kad šis bendradarbiavimas yra pakankamas, daugiau tokių, kurie nurodė, jog bendradarbiavimas nepakankamas - 41%. Lyginant su 2012 m. gruodžio mėn., rezultatai kiek pagerėjo: prieš metus bendradarbiavimą teigiamai vertino 27%, o neigiamai 52% verslininkų.

Absoliuti dauguma verslininkų nurodė, kad jų įmonėms yra svarbu, kad jų produktų/ paslaugų vartotojai žinotų savo teises.

5 pav. Ar Jūsų įmonei svarbu, kad Jūsų produktų/ paslaugų vartotojai žinotų savo teises?

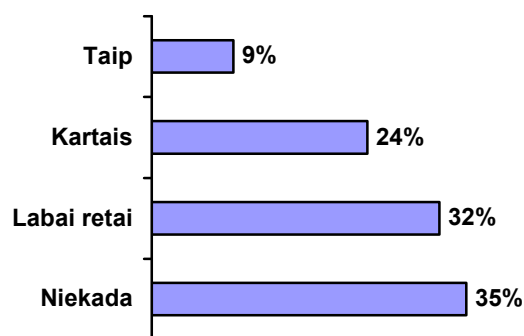

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Taip	95%	92%	96%
Ne	3%	4%	2%
Sunku pasakyti	2%	4%	2%

Absoliuti dauguma įmonių nori, kad jų produktų/ paslaugų vartotojai žinotų savo teises - 96%. Tas yra būdinga visų tipų įmonėms visuose regionuose. Lyginant su 2011 m. ir 2012 m., rezultatas praktiškai nepasikeitė (atitinkamai buvo 95% ir 92%).

Verslininkų buvo klausiama, ar jų produkcijos vartotojai kreipiasi į juos tiesiogiai dėl netinkamos prekių/ paslaugų kokybės.

6 pav. Ar vartotojai kreipiasi tiesiogiai į Jus (Jūsų įmonę) dėl parduodamų netinkamos kokybės prekių (teikiamų paslaugų)?

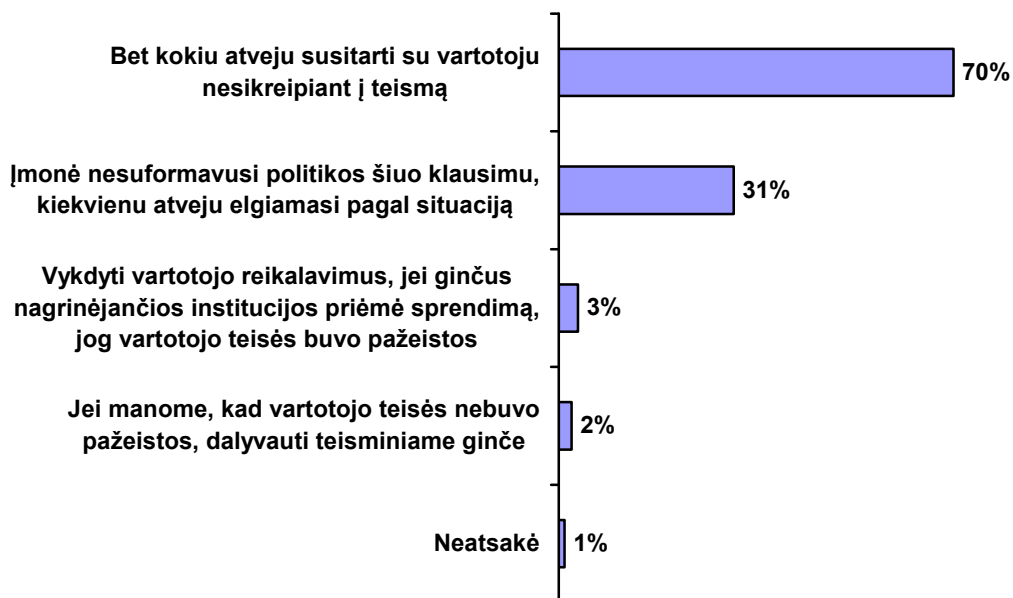
	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Taip	17%	14%	9%
Kartais	22%	23%	24%
Labai retai	31%	34%	32%
Niekada	31%	30%	35%

Nuo 2011 m. sumažėjo teigiančių, kad vartotojai reguliariai kreipiasi dėl netinkamos kokybės prekių ar paslaugų: 2011 m. - 17%, 2012 m. - 14%, 2013 m. - 9%. Dar 24% nurodė, kad dėl netinkamos kokybės kreipiamasi kartais.

Verslininkų buvo prašoma apibūdinti, kokia yra jų įmonės politika, sprendžiant vartotojų skundus.

7 pav. Kokia Jūsų įmonės politika, sprendžiant vartotojų skundus?

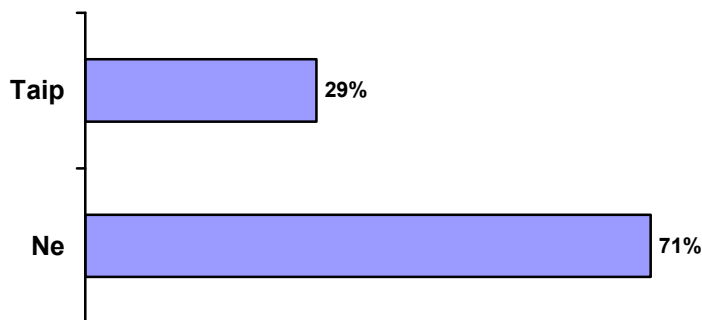

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Bet koku atveju susitarti su vartotoju nesikreipiant į teismą	66%	74%	70%
Įmonė nesuformavusi politikos šiuo klausimu, kiekvienu atveju elgiamasi pagal situaciją	35%	22%	31%
Vykdėti vartotojo reikalavimus, jei ginčus nagrinėjančios institucijos priėmė sprendimą, jog vartotojo teisės buvo pažeistos	2%	3%	3%
Jei manome, kad vartotojo teisės nebuvo pažeistos, dalyvauti teisiniame ginče	3%	2%	2%
Neatsakė	2%	2%	1%

Dažniausiai įmonės siekia susitarti su vartotoju nesikreipiant į teismą – 70%. Beveik trečdalis (31%) įmonių nėra suformavusios politikos šiuo klausimu. Nuo 2011 m. rezultatai pasikeitė neesmingai.

Tyrimė buvo klausiama, ar įmonės yra patvirtinusios ginčų su vartotojais sprendimo taisykles ir aprašiusios procedūras.

8 pav. Ar esate patvirtinę įmonės vidaus ginčų su vartotojais sprendimo taisykles ir aprašę procedūras?

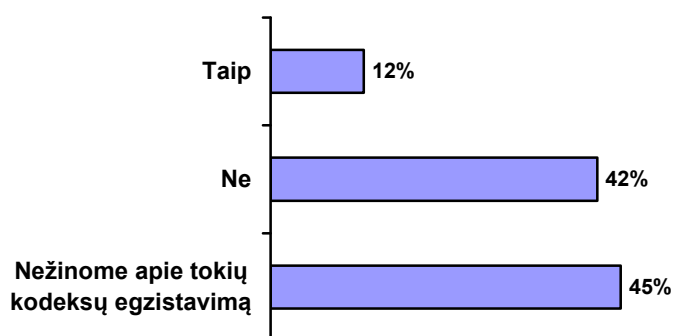

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Taip	33%	39%	29%
Ne	67%	62%	71%

Įmonių, kurios yra patvirtinusios ginčų su vartotojais sprendimo taisykles, dalis nesiekia trečdaliao (29%). Dažniau tai stambesnės įmonės.

Verslininkų buvo klausiama, ar jie žino ir yra pasirašę sąžiningos verslo praktikos kodeksą.

9 pav. Ar esate pasirašę sąžiningos verslo praktikos kodeksą?

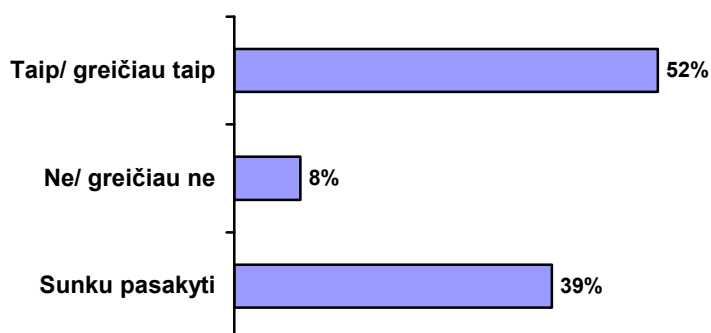

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Taip	14%	19%	12%
Ne	44%	49%	42%
Nežinome apie tokių kodeksų egzistavimą	42%	32%	45%

Tik nedidelė dalis verslininkų žino ir yra pasirašę sąžiningos verslo praktikos kodeksą - 12%. Nuo 2011 m. rezultatas praktiškai nepakito.

Verslininkų buvo prašoma įvertinti, ar sąžiningos verslo praktikos kodeksas prisideda prie vartotojų teisių apsaugos sistemos tobulinimo.

10 pav. Ar sąžiningos verslo praktikos kodeksas prisideda prie vartotojų teisių apsaugos sistemos tobulinimo?

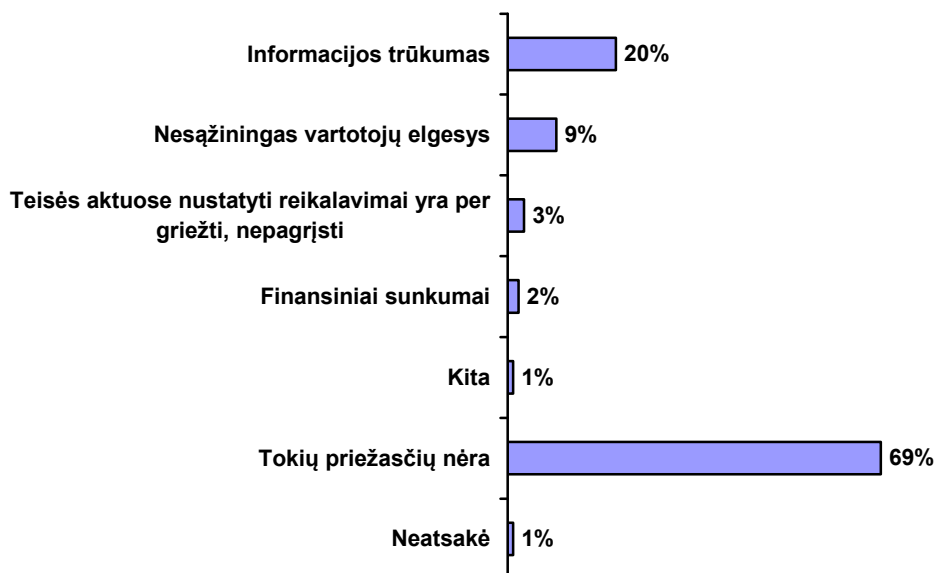

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Taip/ greičiau taip	46%	50%	52%
Ne/ greičiau ne	11%	9%	8%
Sunku pasakyti	43%	41%	39%

Apie pusė verslininkų teigiamai vertina sąžiningos verslo politikos kodekso naudą (buvo 50%), neigiamai vertina 9%, daugelis negalėjo įvertinti šio kodekso naudos - 41%. Tarp žinančių sąžiningos verslo praktikos kodeksą daugiau yra vertinančių jį teigiamai - 63% (neigiamai - 12%).

Taip pat buvo klausiama, kokios priežastys trukdo laikytis aktų, reglamentuojančių vartotojų teisių apsaugą, reikalavimų.

11 pav. Kas (kokios priežastys) Jums trukdo laikytis teisės aktų, reglamentuojančių vartotojų teisių apsaugą, reikalavimų?

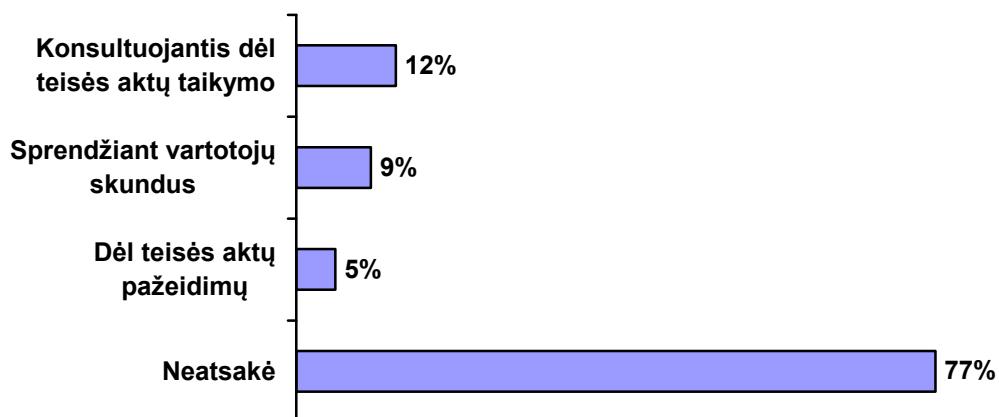
***Kita:** laiko stoka; per ilgi terminai; teisininkai nenori užsiimti verslininkų problemomis.

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Informacijos trūkumas	24%	11%	20%
Nesąžiningas vartotojų elgesys	13%	10%	9%
Teisės aktuose nustatyti reikalavimai yra per griežti, nepagrįsti	5%	2%	3%
Finansiniai sunkumai	2%	4%	2%
Kita	-	2%	1%
Tokių priežasčių nėra	59%	61%	69%
Nenurodė	1%	14%	1%

Dauguma - 69% - respondentų nurodė, kad niekas netrukdo laikytis teisės aktų, reglamentuojančių vartotojų teisių apsaugą, reikalavimų. Lyginant su 2011 m., padaugėjo nenurodžiusių tokių priežasčių. Tarp kliūčių dažniau buvo nurodomas informacijos trūkumas - 20%.

Verslininkai atsakinėjo į klausimą, ar jiems tenka bendrauti su vartotojų teises ginančiomis organizacijomis, o jeigu tenka – tai dėl kokių problemų.

12 pav. Kokiais klausimais dažniausiai tenka bendrauti su vartotojų teises ginančiomis institucijomis?

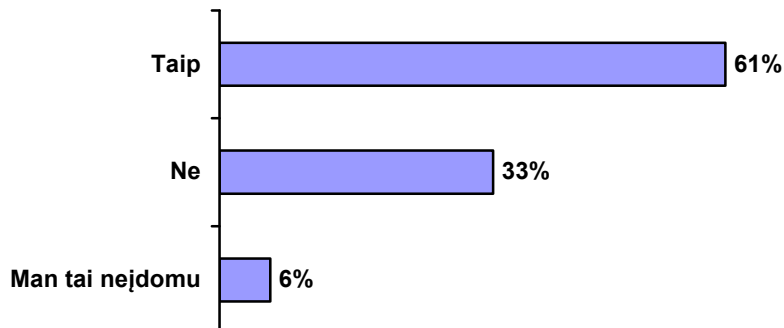

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Konsultuojantis dėl teisės aktų taikymo	19%	13%	12%
Sprendžiant vartotojų skundus	20%	16%	9%
Dėl teisės aktų pažeidimų	8%	5%	5%
Neatsakė	63%	71%	77%

Dauguma verslininkų neatsakė į klausimą, dėl kokių problemų jie kontaktuoja su vartotojų teises ginančiomis organizacijomis - 77% (buvo 71%). Galima manyti, kad tokio bendravimo tiesiog nėra. 12% apklaustų verslininkų dažniau bendrauja konsultuodamiesi dėl teisės aktų taikymo, 9% - sprendžiant vartotojų skundus.

Įmonių atstovams buvo pateiktas klausimas apie alternatyvų ginčų sprendimą (AGS).

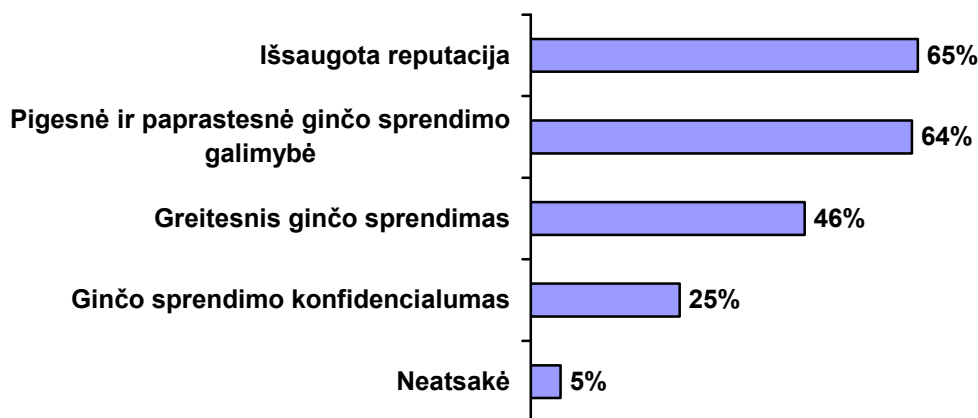
13 pav. Ar žinote apie alternatyvų ginčų sprendimą (AGS) – galimybę išspręsti vartotojų teisių pažeidimo atvejus nesikreipiant į teismą?

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Taip	56%	69%	61%
Ne	38%	25%	33%
Man tai neįdomu	6%	6%	6%

Dauguma verslininkų žino apie AGS - 61% (prieš du metus tokių buvo 56%). Gyventojų, žinančių apie AGS, yra ženkliai mažiau - 34%. Geriau apie tai žino stambesnių įmonių atstovai.

14 pav. Kokie motyvai paskatintų Jūsų įmonę dalyvauti alternatyvaus ginčų sprendimo procese?

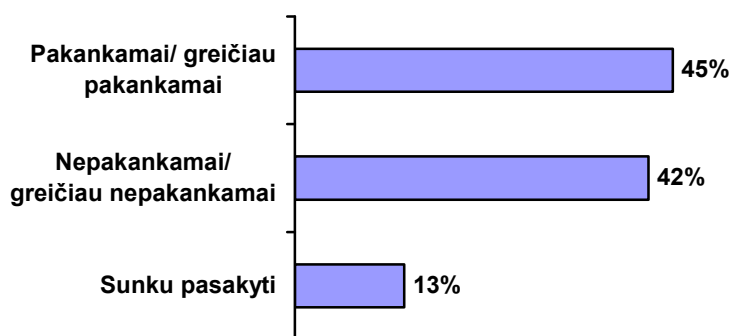
	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Išsaugota reputacija	55%	56%	65%
Pigesnė ir paprastesnė ginčo sprendimo galimybė	35%	27%	64%
Greitesnis ginčo sprendimas	38%	31%	46%
Ginčo sprendimo konfidencialumas	15%	18%	25%
Neatsakė	11%	11%	5%

Dažniausiai nurodoma, kad AGS yra svarbus dėl reputacijos išsaugojimo - 65%. Ženkliai padaugėjo sakančių, kad paskatintų dalyvauti AGS pigesnė ir paprastesnė ginčo sprendimo galimybė - 64% (2012 m. buvo 27%), o taip pat greitesnis ginčo sprendimas - 46% bei ginčo sprendimo konfidencialumas - 25%.

4.4. Informuotumas apie vartotojų teisių apsaugą

Anketoje buvo klausimas apie Lietuvos verslininkų informuotumą apie vartotojų teisių apsaugą.

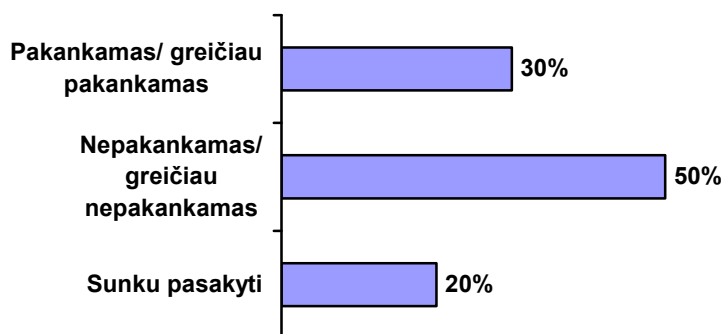
15 pav. Jūsų nuomone, ar verslininkai Lietuvoje yra pakankamai, ar nepakankamai informuoti apie vartotojų teisių apsaugą?

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Pakankamai/ greičiau pakankamai	37%	50%	45%
Nepakankamai/ greičiau nepakankamai	47%	34%	42%
Sunku pasakyti	16%	16%	13%

Arti pusės respondentų manymu, Lietuvos verslininkai pakankamai arba greičiau pakankamai yra informuoti apie vartotojų apsaugą - 45%, prieš metus tokių buvo - 50% (tačiau prieš du metus ženkliai mažiau - 37%).

16 pav. Jūsų nuomone, verslininkų švietimas vartotojų teisių apsaugos klausimais yra pakankamas, ar nepakankamas?

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Pakankamas/ greičiau pakankamas	28%	47%	30%
Nepakankamas/ greičiau nepakankamas	55%	37%	50%
Sunku pasakyti	17%	16%	20%

30% apklaustųjų nurodė, kad verslininkų švietimas vartotojų teisių apsaugos klausimais yra pakankamas, o 50% - kad nepakankamas, t.y. švietimo reikėtų daugiau. 2013 m. rezultatas yra panašus į 2011 m. tyrimo rezultatą.

Buvo tiriama, kaip verslininkai gauna informaciją apie vartotojų teisių apsaugą.

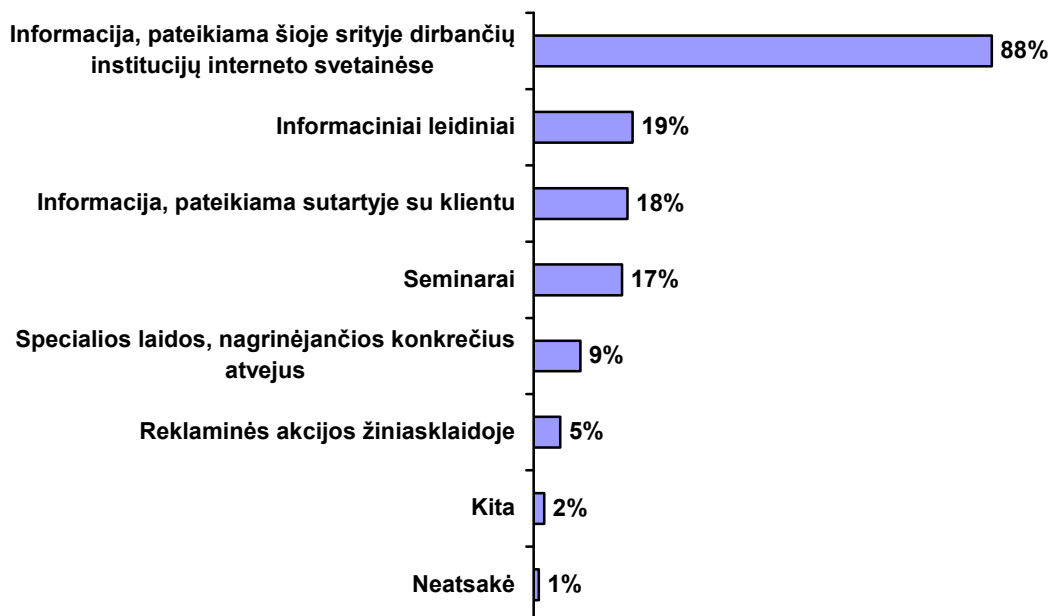
17 pav. Kaip gaunate aktualią informaciją apie vartotojų teisių apsaugą?

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Ieškotės patys	66%	62%	72%
Kreipiatės į vartotojų teises ginančias institucijas	15%	17%	20%
Kreipiatės į teisininkus	12%	10%	13%
Kita	1%	1%	1%
Tokia informacija nėra aktuali	17%	16%	13%
Neatsakė	2%	2%	1%

Dažniausiai nurodoma, kad informacijos apie vartotojų teisių apsaugą ieško patys - 72% (2011 m. buvo 66%, 2012 m. - 62%).

**18 pav. Koku būdu pateikiama informacija apie vartotojų teisių užtikrinimą
Jums atrodo naudingiausia?**

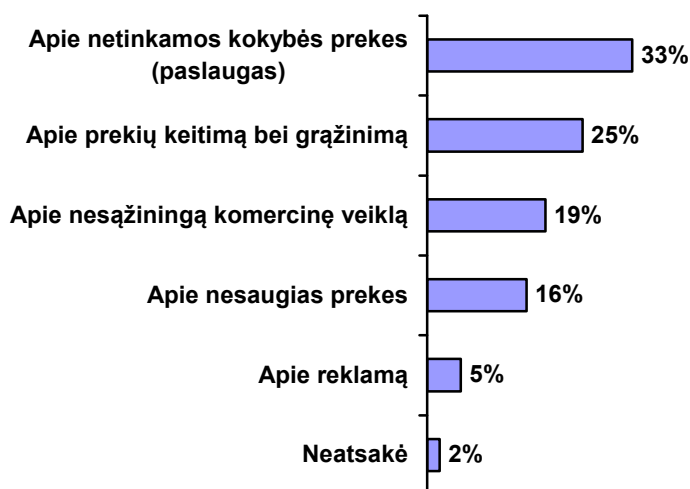

***Kita**: elektroniniu paštu (1,3%); konsultacijos telefonu (0,3%); kad būtų kokia nors įstaiga, kuri konsultuotų verslininkus apie įstatymus (0,1%).

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Informacija, pateikiama šioje srityje dirbančių institucijų interneto svetainėse	77%	74%	88%
Informaciniai leidiniai	19%	15%	19%
Informacija, pateikiama sutartyje su klientu	13%	12%	18%
Seminarai	23%	9%	17%
Specialios laidos, nagrinėjančios konkrečius atvejus	17%	9%	9%
Reklaminės akcijos žiniasklaidoje	9%	5%	5%
Kita*	1%	1%	2%
Neatsakė	2%	2%	1%

Dažniausiai nurodoma, kad naudingiausia yra informacija, kuri yra pateikiama šioje srityje dirbančių institucijų interneto svetainėse - 88% (buvo 74%). Daugeliu atveju įvairūs informacijos kanalai pateikiami dažniau, nei prieš metus: informaciniai leidiniai (nuo 15% iki 19%), seminarai (nuo 9% iki 17%), informacija, pateikiama sutartyje su klientu (nuo 12% iki 18%).

19 pav. Kokios vartotojų teisių apsaugos srities informacija ir žinios Jums būtų aktualiausias ir naudingiausias?

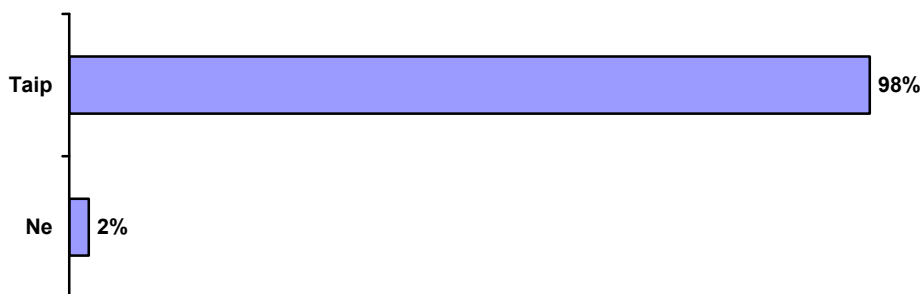
	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Apie netinkamos kokybės prekes (paslaugas)	36%	44%	33%
Apie prekių keitimą bei grąžinimą	27%	22%	25%
Apie nesąžiningą komercinę veiklą	19%	18%	19%
Apie nesaugias prekes	11%	10%	16%
Apie reklamą	6%	5%	5%
Neatsakė	9%	4%	2%

Dažniausiai nurodoma, kad yra reikalinga informacija apie netinkamos kokybės prekes (paslaugas) - 33% (buvo 44%). Kito pobūdžio informacija minima rečiau: apie prekių keitimą bei grąžinimą - 22%, apie nesąžiningą komercinę veiklą - 19%, apie nesaugias prekes - 16%, apie reklamą - 5%.

4.5. VVTAT veiklos vertinimas

Anketoje buvo klausimai apie VVTAT žinomumą ir vertinimą.

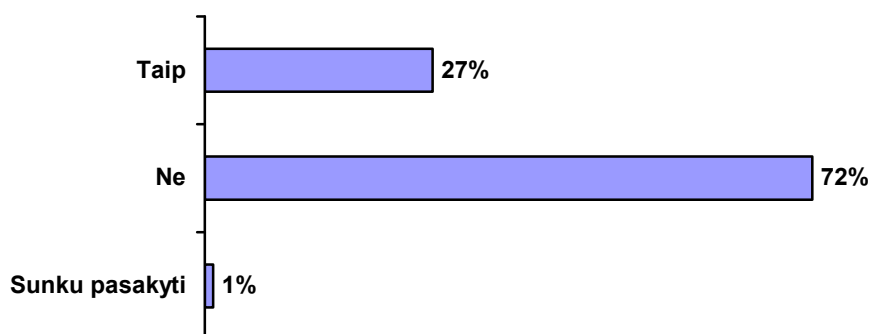
20 pav. Ar Jūs žinote/ esate girdėjęs apie Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą?

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Taip	97%	97%	98%
Ne	3%	2%	2%
Sunku pasakyti	-	0,4%	-

Praktiškai visi verslininkai žino ar bent yra girdėję apie VVTAT - 98% (panašus rezultatas buvo gautas ir ankstesniais metais). Palyginimui – gyventojų, girdėjusių apie VVTAT, yra - 80%.

21 pav. Ar teko naudotis Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos paslaugomis (teisių gynimas, konsultavimas ir pan.) ar teikiama informacija (internetiniame puslapyje, telefonu ir pan.)?

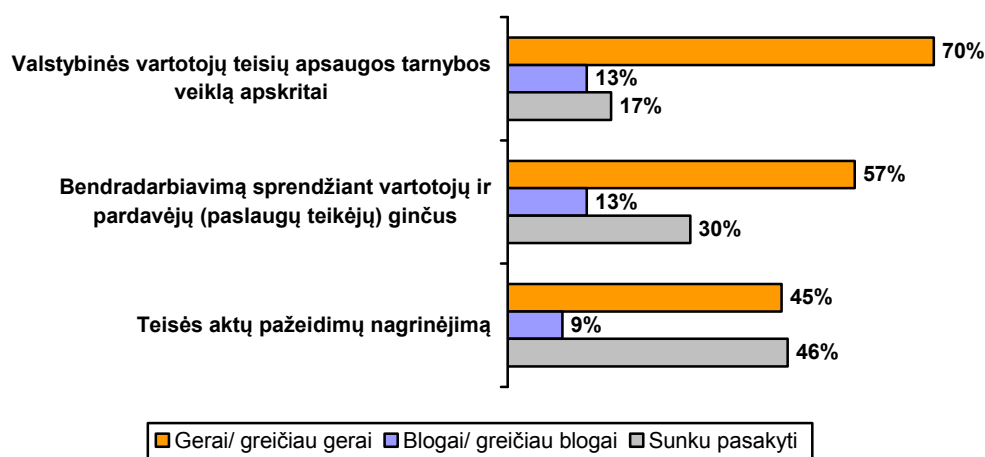

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Taip	26%	29%	27%
Ne	72%	68%	72%
Sunku pasakyti	2%	3%	1%

27% verslininkų naudojami VVTAT paslaugomis ar VVTAT teikiama informacija (panašus skaičius buvo ir anksčiau). Gyventojų, besinaudojančių VVTAT paslaugomis ar teikiama informacija, yra ženkliai mažiau - 6%.

Tų, kurie naudojami VVTAT paslaugomis ar informaciją, buvo prašoma įvertinti VVTAT veiklą apskritai, o taip pat atskirus veiklos aspektus.

22 pav. Kaip Jūs vertinate šiuos Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos veiklos aspektus?

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos veiklos aspektų vertinimas: gerai/ greičiau gerai.

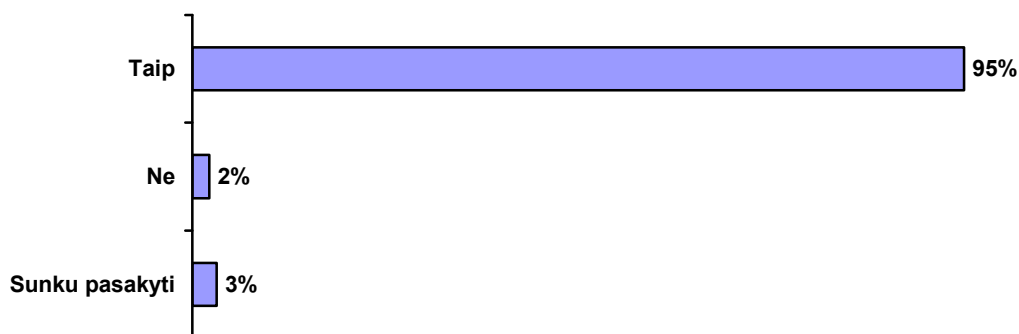
	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos veiklą apskritai	52%	62%	70%
Bendradarbiavimą sprendžiant vartotojų ir pardavėjų (paslaugų teikėjų) ginčus	34%	51%	57%
Teisės aktų pažeidimų nagrinėjimą	23%	36%	45%-

Tie, kurie naudojami VVTAT paslaugomis ar teikiama informacija, palankiai įvertino VVTAT veiklą: VVTAT veiklą apskritai - 70% (buvo 62%), bendradarbiavimą sprendžiant vartotojų ir pardavėjų ginčus - 57% (buvo 51%). Dėl teisės aktų pažeidimų nagrinėjimo

daugelis neturėjo nuomonės – 46%. Tarp turinčių nuomonę daugiau tų, kurie teigiamai vertina teisės aktų pažeidimų nagrinėjimą - 45%, negu tų, kurie vertina neigiamai - 9%.

Įmonių atstovų buvo klausama, ar jie žinotų, kur rasti informaciją apie vartotojų teisių apsaugą.

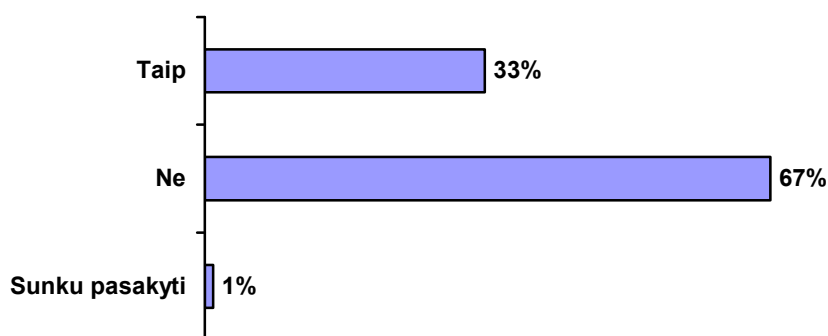
23 pav. Ar žinotumėte, kur rasti ir/ar gauti informacijos vartotojų teisių apsaugos klausimais?

Absoliuti dauguma įmonių atstovų nurodė, kad jie žino, kur rasti reikiamą informaciją.

Verslininkų buvo klausama, ar jie lankėsi internetiniame VVTAT puslapyje.

24 pav. Ar Jūs kada nors lankėtės internetiniame Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos puslapyje?

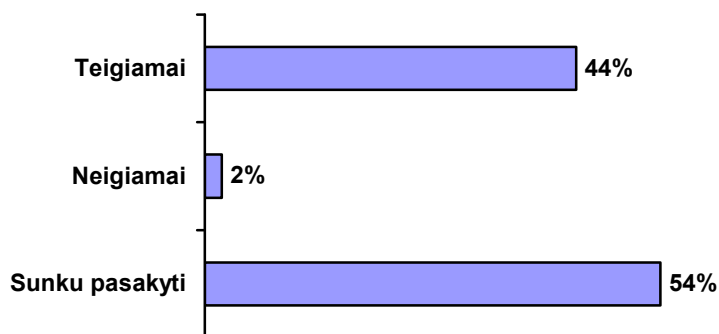

	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Taip	44%	46%	33%
Ne	52%	50%	67%
Sunku pasakyti	4%	4%	1%

Trečdalis verslininkų yra lankęsi VVTAT puslapyje.

Tie, kurie lankėsi internetiniame VVTAT puslapyje, atsakinėjo į klausimą, kaip jie vertina tinklapyje skelbiamus verslininkų savikontrolės klausimynus.

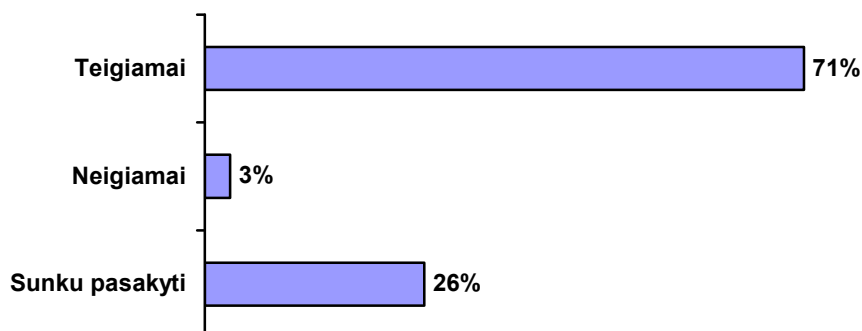
25 pav. Kaip vertinate Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos interneto tinklapyje skelbiamus verslininkų savikontrolės klausimynus? (% nuo apsilankusių)

	2012 m.	2013 m.
Teigiamai	45%	44%
Neigiamai	2%	2%
Sunku pasakyti	53%	54%

Didelė dalis respondentų, nors jie ir lankėsi VVTAT, negalėjo įvertinti savikontrolės klausimynų. Tačiau tie, kurie turėjo nuomonę šiuo klausimu, buvo vieningi - 44% savikontrolės klausimus įvertino palankiai ir tik 2% - nepalankiai. Panašus rezultatas buvo gautas ir 2012 m.

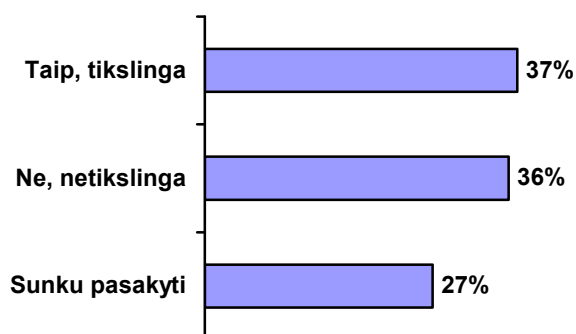
26 pav. Kaip vertinate Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos interneto tinklalapyje pateiktą informaciją ir konsultacijas vartotojų teisių apsaugos klausimais?(% nuo apsilankiusių tinklalapyje)

Didžioji dauguma - 71% - apsilankiusių VVTAT tinklalapyje pateiktą informaciją vertina teigiamai.

Respondentų buvo klausama, ar jie pritartų, kad jų regione būtų įkurtas VVTAT filialas.

27 pav. Ar, Jūsų nuomone, tikslinga būtų įkurti Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos filialą Jūsų regione? (be Vilniaus regiono)

	2012 m.	2013 m.
Taip, tikslinga	38%	37%
Ne, netikslinga	38%	36%
Sunku pasakyti	24%	27%

37% mano, kad VVTAT filialus yra tikslinga kurti ir 36% - kad netikslinga. 2012 m. atitinkami skaičiai buvo 38% ir 38%. Daugiausia norinčių, kad būtų įsteigti VVTAT filialai, yra Panevėžio apskrityje - 44%.